

Dary Froebela

- innowacyjny materiał dydaktyczny

W dobie wszechobecnych mediów elektronicznych **metodyka Friedricha W. Froebela, pedagoga**, twórcy teorii wychowania przedszkolnego i kreatora edukacji progresywistycznej, może stanowić wartościową alternatywę w procesie edukacji dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym. Przede wszystkim dlatego, że edukacja w duchu froebelskim przybliży dzieci do świata przyrody i wychodzi naprzeciw ich naturalnym potrzebom doświadczania, eksplorowania, eksperymentowania i odkrywania. Stawia na samodzielność w działaniu i wskazuje, że nie należy stale i w sposób ciągły organizować dziecku aktywności, ale pozwolić mu także na spontaniczną i naturalną aktywność. Należy podkreślić, iż jednym z podstawowych zagadnień, podejmowanych przez Froebela w kontekście jego idei okazywania szacunku dla dziecka i jego indywidualności, była zabawa. Zabawa jest jednym z wymiarów aktywności ludzkiej, która w szczególnie sposób bazuje na wyobraźni. W metodzie Froebela szczególne znaczenie mają figury geometryczne (klocki). Są one nie tylko elementem działań dydaktycznych, ale stanowią podstawę zabaw konstrukcyjnych.

Oprócz podłoża teoretycznego, założeń pedagogicznych, metodycznych, Friedrich Froebel korzystając ze swoich obserwacji dziecięcych zabaw oraz doświadczeń w szkole budownictwa, opracował i wykonał **zestaw darów** – zabawek, materiałów dydaktycznych stanowiących (w formie oryginalnej lub zastąpione podobnymi materiałami – darami natury) trzon aktywności dzieci i nauczycieli w jego przedszkolach. „**Dary**”, a nie „zabawki”, czy „klocki”, ponieważ zostały stworzone specjalnie dla dzieci, z troską o ich prawidłowy rozwój, radość, naukę. Co kryje się pod pojęciem „dary”?

Dary cechuje prostota konstrukcji, stopniowanie trudności, różnorodność form i materiału. Wszystkie froebelskie materiały wywodzą się z trzech podstawowych form: kuli, walca, sześcianu.

Dary czyli materiały, które mają postać wełnianych piłeczek oraz zestawów drewnianych klocków w kształcie sześcianów, walców, graniastostupów, a także- mozaiki, patyczki, pierścienie i punkty. Służą dzieciom do zabaw percepcyjno - manipulacyjnych, badawczych oraz umożliwiają rozwój zdolności artystycznych. Dzieci podejmują z ich wykorzystaniem zabawy badawcze, tematyczne i konstrukcyjne, poznają świat matematyki, tworzą ornamenty. Wymienionym aktywnościom towarzyszy śpiew, ruch oraz słuchanie literatury. **Dary** są podstawą do rozwijania funkcji symbolicznej. Zamiast gotowych obrazów prezentujemy dzieciom symbole, np. zieloną piłeczkę zamiast smoka, prostą konstrukcję z drewnianych sześcianów zamiast domu, czy zamku. Upraszczając formę skłaniamy dzieci do rozwoju wyobraźni, języka, pamięci, odtwarzania własnych doświadczeń. Jednocześnie angażujemy emocje. **Dary** stanowią podłoże do realizowania całej podstawy programowej – rozwijania wiedzy o świecie, przedmiotach, ludziach. Są doskonałym materiałem do nauki matematyki, rozwijają poczucie estetyki, wprowadzają w świat barw, kształtów, w świat piękna i nauki.

Dary Froebela są wykorzystywane w naszym przedszkolu i szkole jako materiał dydaktyczny, który stwarza okazję do aktywnej nauki i swobodnej zabawy, zyskując więcej niż podczas transmitowania wiedzy. W toku aktywnego działania dziecko pozna siebie oraz otaczający świat rozwijając jednocześnie wyobraźnię i kreatywność.

Autor: Barbara Bałdyga